

Dosarul nr. 2r-802/17

Instanța de fond: Judecătoria Cimișlia (sediul Central)– S. Aramă

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat– Șt. Starciuc, A. Curdov, L. Caraianu

DECIZIE

15 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Svetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de către Igor Bordeniuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc, intervenientul accesoriu Societatea Comercială „Artaboscem” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 05 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea lui Igor Bordeniuc cu privire la scutirea de la achitarea taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel,

C O N S T A T Ă :

La 30 martie 2015 BC „Banca Socială” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc, intervenientul accesoriu SC „Artaboscem” SRL cu privire la încasarea datoriei în sumă de 60 943 114, 89 lei și taxei de stat în sumă de 50 000 lei. (f.d.6-10, vol.I, 136-137 vol.II).

Prin hotărârea Judecătoria Cimișlia (sediul Central) din 02 martie 2017 cererea de chemare în judecată depusă de BC „Banca Socială” SA a fost admisă. (f.d.140, 155-158 vol.II)

La data de 28 martie 2017 Igor Bordeniuc a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Cimișlia (sediul Central) din 02 martie 2017, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare pentru examinarea în fond cu participarea părților. (f.d.154, vol.II).

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 16 mai 2017 nu s-a dat curs cererii de apel, acordându-i apelantului termen 15 zile din momentul primirii încheierii pentru a depune cerere de apel motivată și dovada taxei de stat în sumă de 18 750 lei. (f. d. 176, vol.II).

La 02 iunie 2017 Igor Bordeniuc a depus cerere de apel motivată și a solicitat scutirea de la achitarea taxei de stat. (f.d.179-182, vol.II)

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 05 octombrie 2017 s-a respins cererea apelantului cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de 15 zile din data primirii încheierii pentru a achita taxa de stat și a prezenta bonul de plată în sumă de 18 750 lei, s-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel va fi restituită fără examinare. (f.d. 212-214, vol.II)

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel, la data de 23 octombrie 2017 Igor Bordeniuc a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de scutire de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel. (f.d.220-222, vol.II)

În motivarea recursului recurentul Igor Bordeniuc a invocat, că este invalid de gradul I și beneficiază de o pensie în mărime de 1 272,53 lei și de o compensație pentru transportul public în sumă de 186 lei, nu este angajat în câmpul muncii, deoarece agentul economic SC „Artasbocem” SRL în proces de insolvabilitate, unde a lucrat, nu mai activează. La fel, conform informației eliberate la data de 16 octombrie 2017 de către ÎS „Cadastru” deține în proprietate mai multe bunuri imobile, asupra cărora sunt aplicate multiple interdicții, care îl pune în imposibilitatea înstrăinării lor pentru a putea achita taxa de stat. Totodată, la 19 octombrie 2017 Serviciul Fiscal de Stat a confirmat faptul că nu are venituri impozabile pentru anul 2016. Astfel, este în imposibilitate să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Conform prevederilor art. 425 CPC termenul de declarare a recursului este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă, că încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată la 05 octombrie 2017. Recursul, depus la data de 23 octombrie 2017, se consideră depus în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și soluționarea prin decizie a problemei în fond.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Colegiul constată, că prin încheierea Curții de Apel Comrat din 05 octombrie 2017 s-a respins cererea lui Igor Bordeniuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs apelului depus de Igor Bordeniuc, acordându-i-se un termen de 15 zile din data recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 18 750 lei, totodată fiindu-i explicate apelantului consecințele neexecutării în termen a indicațiilor instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (4) CPC în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Din materialele dosarului rezultă că Igor Bordeniuc a solicitat scutirea de la achitarea taxei de stat. În susținerea cererii date a indicat că este invalid de gradul I, în anul 2017 beneficiază de o pensie în sumă de 1 272, 53 lei și de o compensație pentru transportul public în sumă de 186 lei, are la întreținere un copil minor, potrivit informației eliberate de ÎI „Cadastru” deține mai multe bunuri imobile, asupra cărora sunt aplicate multiple interdicții, iar prin confirmarea eliberată de Serviciul Fiscal de Stat se atestă că el în anul 2016 nu are declarate venituri impozabile. (f.d. 183,184, 224,225-233, vol. II)

Astfel, Colegiul consideră concluzia instanței de apel ca neîntemeiată, deoarece apelantul a justificat lipsa mijloacelor financiare și imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În acest context, instanța de recurs conchide că cererea recurentului Igor Bordeniuc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 18 750 lei urmează a fi admisă, prin prisma art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 CEDO, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, în cadrul soluționării cererilor privind acordarea facilităților la plata taxei de stat, se examinează cu minuțiozitate fiecare caz concret pentru a nu admite îngrădirea dreptului persoanei la „un tribunal”. La soluționarea acestor cereri instanțele se bazează atât pe normele dreptului național, cât și pe prevederile CEDO și jurisprudenței CtEDO.

În această ordine de idei, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia, în condițiile enunțate, nu ar constitui decât o îngrădire a posibilității apelantului de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, care sunt garantate și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și îngrădirea accesului la justiție.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 05 octombrie 2017, cu pronunțarea unei decizii sub formă de încheiere de admitere a cererii Igor Bordeniuc privind scutirea de la plata taxei de stat, cu scutirea lui Igor Bordeniuc de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel

împotriva hotărârii Judecătoria Cimișlia (sediul Central) din 02 martie 2017. Totodată, cauza civilă urmează a fi restituită spre judecare în fond a apelului la Curtea de Apel Comrat.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Igor Bordeniuc.

Se casează încheierea Curții de Apel Comrat din 05 octombrie 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc, intervenientul accesoriu Societatea Comercială „Artaboscem” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care:

Se admite cererea depusă de Igor Bordeniuc privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii.

Se scutește Igor Bordeniuc de la plata taxei de stat în sumă de 18 750 lei la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoria Cimișlia (sediul Central) din 02 martie 2017.

Se remite cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Banca Socială” Societate pe Acțiuni împotriva lui Igor Bordeniuc, Sergiu Bordeniuc, intervenientul accesoriu Societatea Comercială „Artaboscem” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei la Curtea de Apel Comrat pentru judecarea cererii de apel.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecători

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas